

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 199/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Miroslavom Koníčkom, advokátom, A. Bernolíka 6, Ružomberok, proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 4C/88/2025 zo 16. februára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie, vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia a uložil súdu, aby sa dočasne zdržal pokračovania v konaní do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu o ústavnej sťažnosti z dôvodu bezprostrednej hrozby závažnej ujmy vzhľadom na súdom nariadené pojednávanie, na ktorom majú byť vypočutí viacerí svedkovia vrátane rodinných príslušníkov.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľka je žalovanou v spore o vrátenie daru vedenom na okresnom súde na základe žaloby pôvodnej žalobkyne [REDAKOVANÉ]. V priebehu konania pôvodná žalobkyňa zomrela, okresný súd preto uznesením zo 16. februára 2026 rozhodol o pokračovaní v konaní s jej právnym nástupcom

██████████. Právny nástupca pôvodnej žalobkyne navrhol zmenu žaloby a okresný súd ústavnou sťažnosťou napadnutým rozhodnutím zmenu žaloby pripustil tak, že jej predmetom má byť určenie, že darovaná vec patrí do dedičstva po pôvodnej žalobkyni.

III.

Argumentácia sťažovateľky

3. Podľa sťažovateľky okresný súd napadnutým rozhodnutím nezákonne a protiústavne prejudikoval jadro sporu. Napadnuté rozhodnutie je síce formálne označené ako uznesenie o pripustení zmeny žaloby, jeho materiálny obsah však prekračuje rámec procesného rozhodnutia. Súd do výroku svojho rozhodnutia priamo prevzal formuláciu, podľa ktorej sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej žalobkyni. Vo výroku použil jazyk, akoby už právoplatne zistil, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva. Takýto postup je v priamom rozpore s princípom právnej istoty, so zákazom svojvôle a s požiadavkou, aby sa o majetkových právach rozhodovalo v zákonom predpokladanej procesnej forme a po riadnom dokazovaní. Napadnuté rozhodnutie zasahuje do vlastníckeho práva sťažovateľky bez meritórneho titulu. Takýto postup je podľa sťažovateľky ústavne neakceptovateľný, ide o „*faktické predbežné rozhodnutie o merite ukryté do procesnej formy*“. Sťažovateľka sa ocitla v situácii, keď všeobecný súd procesným rozhodnutím materiálne zasiahol do jej majetkového postavenia, vopred naznačil výsledok sporu a súčasne jej odňal možnosť domáhať sa nápravy riadnym opravným prostriedkom.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Sťažovateľka rozsah ústavnej sťažnosti nevymedzuje jednoznačne a určito. Na prvej strane ústavnej sťažnosti uvádza, že ju podáva proti uzneseniu o pripustení zmeny žaloby aj proti uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté o pokračovaní v konaní s ██████████ (obe uznesenia sú z toho istého dňa, pozn.), ale v petite ústavnej sťažnosti navrhuje vysloviť porušenie jej práv iba uznesením o pripustení zmeny žaloby a iba toto rozhodnutie navrhuje zrušiť.

5. Podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Ústavný súd pri vymedzení predmetu konania vychádzal z jednoznačnej formulácie petitu ústavnej sťažnosti, v ktorom sťažovateľka zrozumiteľne označila za zásah porušujúci jej práva výlučne uznesenie okresného súdu o pripustení zmeny žaloby. Takto vymedzený predmet konania vyplýva aj z dôvodov ústavnej sťažnosti, ktoré smerujú len proti uzneseniu o pripustení zmeny žaloby, a aj návrh na odklad vykonateľnosti cieľi len na uznesenie o pripustení zmeny žaloby. Pokiaľ sťažovateľka spomína v argumentácii aj uznesenie o pokračovaní v konaní, vo výsledku ním len odôvodňuje ústavnú neudržateľnosť uznesenia o pripustení zmeny žaloby.

6. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

7. Subsidiarita právomoci ústavného súdu rozhodovať o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy má za následok, že jej vznik sa spája s uskutočnením skoršieho konania pred inými orgánmi verejnej moci v Slovenskej republike a zánik nastáva plynutím času. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje, aby si sťažovateľ vyberal spôsob ochrany svojho základného práva a orgán verejnej moci, pred ktorým ho uplatní (II. ÚS 147/02).

8. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, alebo ak sťažovateľ nevyčerpал právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

9. Vyčerpanie právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje na účinnú ochranu základných práv a slobôd a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, je jednou z podmienok prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda aj podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom. V prípade nesplnenia tohto postupu platí, že ústavná sťažnosť je neprípustná podľa § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde.

10. Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) možno odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Nesprávnosť uznesenia, proti ktorému nie je prípustné odvolanie podľa § 357 CSP, tak v konečnom dôsledku je možné namietat'. Vada procesného uznesenia (niektorá z vád uvedených v § 365 ods. 1 CSP, pozn.) predchádzajúceho meritórnemu rozhodnutiu teda môže byť dôvodom na podanie odvolania proti meritórnemu rozhodnutiu (kde už odvolanie prípustné je).

11. Podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP možno odvolanie odôvodniť tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Obsah práva na spravodlivý proces (*right to fair trial*) je pomerne široký a pod týmto pojmom treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Možno tu zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený priamo zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokolvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu pôjde len vtedy, ak tento nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J.,

Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 1239).

13. Vychádzajúc z podanej ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v súvislosti s napadnutým rozhodnutím namieta nesprávny procesný postup súdu porušujúci princíp právnej istoty a zasahujúci do jej majetkových práv, svojvôľu a odňatie možnosti domáhať sa nápravy, ktoré považuje za ústavne neakceptovateľné.

14. Ak by teda okresný súd vo veci samej rozsudkom rozhodol v neprospech sťažovateľky, nič jej nebráni podať proti nemu odvolanie, v ktorom môže namietať aj vady procesného uznesenia, ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo, teda aj vady ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia o pripustení zmeny žaloby. Uznesenie predchádzajúce rozhodnutiu vo veci samej potom možno podľa § 389 ods. 2 CSP zrušiť aj v konaní o odvolaní podanom proti rozhodnutiu vo veci samej. Skutočnosť, že sťažovateľka môže svoje námietky a výhrady proti napadnutému rozhodnutiu uplatniť v ďalej prebiehajúcom konaní pred odvolacím súdom, vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv.

15. Ústavná sťažnosť je preto neprípustná a ako takú ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol bez toho, aby sa ňou meritórne zaoberal.

16. Pokiaľ sťažovateľka v ústavnej sťažnosti naznačuje svoju požiadavku na uplatnenie inštitútu dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorú odôvodňuje bezprostredným zásahom do jej vlastníckeho práva, takúto jej argumentáciu nemožno akceptovať. Sťažovateľka všeobecné tvrdenie o intenzívnom a bezprostrednom zásahu do jej majetkovej sféry konkretizuje iba tým, že napadnuté rozhodnutie materiálne predurčuje, komu má patriť sporný byt. Uvedené však nezodpovedá skutočnosti. Tým, že okresný súd prijal uznesenie s výrokom o zmene žaloby tak, že jej predmetom je určenie, že sporný byt patrí do dedičstva po pôvodnej žalobkyni, nič neprejudikoval, iba procesne zareagoval na nespornú okolnosť smrti pôvodnej žalobkyne a procesný návrh pripusteného žalobcu. Napadnuté uznesenie nijako nepredurčuje, či konajúci súd žalobe vyhovie alebo ju zamietne. Vo veci sťažovateľky preto nemožno hovoriť o relevantnom dôvode hodnom osobitného zreteľa.

17. Odmietnutie ústavnej sťažnosti má za následok, že je bez významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky vznesenými v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého rozhodnutia, vrátenie veci, priznanie náhrady trov konania) a osobitne rozhodovať o návrhu na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2026

Robert Šorl
predseda senátu